

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Feladv. szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Égész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindenkor délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 147. szám.

Csütörtök, június 30.

Hosszu vita.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, június 29.

A költségvetési vita a képviselőházban végtelen unalmas folyást vesz és e mellett oly részvétlenség mutatkozik, melyhez fogható még e házban is keresni kell. A szónoknak nincs hallgatósága, de a beszédekben sincs lendület és tartalom s valóban bámulnunk kell egyes képviselőket, hogy még mindig hódolnak a kedves szokásnak és az ablakon át kibeszélnék, vagyis legsajátabb választókerületeiknek választóit tartalmatlan expektorációk lenomatával akarják boldogítani.

Ha mindezek dacára a vita hosszabbra nyulik, mint méltányosan várni lehetett, úgy ezt két okra kell visszavezetni, melyeket szeretnénk rövidesen leszegezni. Első sorban azok az elemek azok, melyek nem tudják feledni azt az időt, mikor heveségük és kiméletlenségük folytán szerepet játszottak, amit egyelőre el nem érhetnek, de amire még mindig spekulálnak s ezek az urak napról-napra lesik a vak szerencsét, egy jobb véletlent, melyből a kormány részére zavarokat, a t. Ház részére botrányos jeleneteket kovácsolhatnak. Az a tény, hogy a galaci esetből kéthónapos szóharca is alig tudtak anyagot venni, nem volt elég lecke az uraknak, még mindig lesik és várják, valjon nem jön-e segítségükre valamely jobb véletlen. De a második és sokkal fontosabb körülmény, mely a vitát oly terméketlenné teszi, abban van, hogy a kormánypart kivételével az összes többi pártok a legnagyobb zavarban vannak, mert voltaképpen nincs már programjuk, mely nagyobb vonzóerőt lenne képes gyakorolni a tömegekre.

A nemzeti állammal, az egységes magyar állammal, az egységes nyelvvel az obstrukció egész idején át oly sok lármát és visszaélést üztek és oly sok drága hónapot ütöttek agyon, hogy nagyobb stíliú akcióra egyelőre annál kevésbé találunk visszhangot, mint hogy a kormány

egyrészt a hadseregnél sikereket ért el, másrészt a közoktatásügyi miniszterium az összes közös iskolaügyi reformja által, az ifjúságnak magyar szellemben való nevelése által oly haladást intendál, hogy e tekintetben még az ellenzéknek is kevés tenni és kívánni valója marad fenn.

Az ellenzéki politika második főalkatrése, melylyel a szélső baloldali urak parádézhatnak, nevezetesen a magyar vámtérület önállósága és Ausztriától a gazdasági különvállás, szintén nem hat többé úgy a közvéleményre, mint azelőtt, mert ezt a jelszót már oly gyakran hallottuk s mert ma már még a kevésbé értelmesekek is szemük előtt tartják a kísérletezés veszélyes voltát s nem akarnak részt venni a sötétbe ugrásban, melynél első sorban a magyar mezőgazdaságot tennék ki nagy veszélyeknek és bizonynyal neki kellene megfizetnie az első súlyos esztendő költségeit. Ehhez járul még, hogy a pártok kebelében sokkal nagyobb az erjedés, mint kifelé látják.

A szélsőbal hónapok óta vezér nélkül áll, mert Kossuth Ferenc beteg s ki tudja, visszatér-e valaha régi erejében s képes lesz-e szorosan tartani a gyepőt. A higadt elemek szakadatlan harcban állnak az exaltadókkal, a Lengyelekkel, Rátkayakkal, Papp Zoltánokkal s e mellett még ellensúlyozniok kell Polónyi kicsinyes sak-huzásait, aki páratlan mester a cselszövés kieszelésében.

De még megjegyzésre méltóbbnak tetszik az, ami a néppárt kulisszái mögött történik. E párt egyetlen szellemi kapacitása eddig Zichy Janos gróf volt, egy nagytehetségű férfiú, kinek az arisztokraciához való vonatkozása, de különösen a monarchia jövő uralkodójához való viszonya még bizonyos fényt is adnak. E férfi szemmel láthatólag megunta párhiveinek harcmódját és ha ma még nincs is megerősítve, hogy a néppárti programnak főpontját végképp kihajította hajójából, hogy tehát az egyházpolitikai törvények revízióját feladta, az az egy mégis bizonyos, hogy hó-

napok óta nem vesz cselekvő részt pártja működésében és hogy e részvételről továbbra is lemond. Tehát ez a párt is vezér nélkül áll, mert Buzáth patikáros és az exaltált ujságíró Kaas, ki szigorú hitű lutheránus létére jezsuita katolikus politikát akar csinálni, csak nem gyakorolhatnak vonzóerőt és így ma ez a párt is képtelen az akcióra.

Ily viszonyok közt a szabadelvű párt és vezéreinek áll, hogy erősen tartásuk a politikában a gyepőt, hogy erősebben simuljanak egymáshoz mint valaha, hogy legyőzhessék ama nagy feladatokat, melyeket a legközelebbi jövő hoz és melyek főleg az ország anyagi helyzetének javításában és ama intézmények kialakításában vannak, melyek alkalmasaknak látszanak arra, hogy a magyar állam hatalmát emeljék.

L. L.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, június 30.

Nagybecskerek város képviselőtestülete kedden délután 3 órakor folytatódólagos közgyűlést tartott, mely alkalommal még a következő tárgyak nyertek elintéztést:

A városi tanács javaslata a gyepmesteri szerződés tárgyában. — A szerződést az eddigi gyepmesterrel 3 évre meghosszabbítják.

A városi tanács javaslata a Garai- és Petrovics-utcák sarkán fekvő házhely megvételére tett ajánlat tárgyában. — A közgyűlés Vinczanov Mladen ajánlatát fogadja el s a tárgysorozat ezt a pontját 30 nap közbevetésével a legközelebbi közgyűlés elé utasítja.

A városi tanács javaslata az 1905. évre szükséges állami mének beszerzése tárgyában. — A közgyűlés 10 helyett 8 mén beszerzését rendelte el, egyszersmind megbizta a polgármestert, hogy az erre vonatkozó nyilatkozatokat írja alá.

A városi tanács javaslata a rendőrléngység felszerelésének kiegészítése tárgyában. — A felszerelés kiegészítendő s az ebből származó költségek a jövő évi költségvetésbe veendőek be.

A városi tanács javaslata az ipar- és kereskedőtanonc iskola 1904/5. évi költségvetés tárgyában. — A közgyűlés a költségvetést elfogadta.

A városi tanács javaslata Fischer Mór kereskedő-tanonciskolai tanító tiszteletdíjának folyó-

A „TORONTÁL“ tárcája.

Fürdő-level.

Lovrana, június 24.

Esti levelet akartam írni, de mint nagyvárosi kényelemhez, névszerint villamos világításához szokott és nagybecskereki, ezt itten, a szép adriamelléki csöndes és kies nyaraló megfürdőző helyen nem tehetem. Lehet is itten írni, mikor a világitást a most már fényesen tündöklő hold, 2—2 Milly-gyertya, itt-ott egy Auertokkal ellátott petroleumláng szolgáltatja.

Nyaralást említettem és ebből itt bőven telik, mert délelőtt 10-től délután 4—5-ig többnyire erős hőség van, de semmivel sem nyomasztóbb, mint nálunk a kedves otthonban, csak azzal a különbséggel, hogy a felhő vagy széljárás szeszélyes kedvessége néha-néha egy enyhítő szellővel fordul felénk. Mióta ide kerültem, június 17-én, már kétszer is bőséges eső járt itt, mindig az éjjeli órákban és így az utána következő nap meglehetősen hűvös volt, a port azonban nem tudta tartósan elverni, mert a tört mészkövel burkolt műút, meg a sok építkezés pora az esőnek nem sok időre látja hasznát.

Reggel, este meg éjjel a levegő remek, jó hűvösségű és enyhe; nyitott ablaknál szoktunk aludni, szunyog meg más éjjel röpke rovar alig van. Reggel 4 órakor azonban már jelentkezik az éneklő madarak nagy serege, amelyek közé a zoológusok nivelláló tudossága és elnézése a verebét is sorozta, az egyenlő testalkotás, hasonló élet-

mód és az emberi nem gazdálkodásában is egyforma jó meg rossz szolgálait végzése miatt. Persze veréb jóval több van és az jobban is boldogul, hiába, nagyobb az élelmessége; szakasztottan így, van az az emberek között is. Azt, hogy itt az inkább horvát, mint o'asz nyelvű nép az éneklő madarakat eleségül pusztítaná, nem láttam, nem is hallottam, elég olesó nekik, ha 60 filléren kapnak egy kiló sardellinát, polypot meg még olesóbbért. Különben az építkezésnél bőséges foglalkozást találó munkások itten jó keresete van. A kőműves 4¹/₂ koronát, kézhezadó napszámos leány vagy fiu, 12—14 évesek, 1 kor. 50 fillér napszámot kapnak.

Bizonyosan aránylag így áll a kereset más foglalkozási ágakban is, munka pedig, legfeljebb az évnek két hónapját kivéve, mindég kerül. Különben is sok és igen gyakran gazdag idegen nép járta a Quarnero és az itt elköltött sok milliónak bőséges hasznát látja e vidék és annak tehetőse meg szegény népe, a melynek, hogy mi itten sűrűn képviselt magyarok, mily mértékben bírjuk rokonszenvét, ne kutassuk, kétségtelenül saját, a nagy és művelt világ finomult szokásaihoz mentől jobban simuló viselkedésünk is határozó ebben. De különben is üdülés, megviselt életkedvünk főfrissítése, gyógyulást igénylő betegségünk, igen sok, talán a legtöbb esetben izgatott idegrendszerünknek nyugodtabbá tétele, teszi kívánatosá ez idejöveteit. Így tehát, ha pénzünkért jól és tisztességesen ellátnak lakással, étellel, itallal, kényelmes kiszolgálással, hajó, bárka és kocsibeli kényelmes továbbzállítással fizetnek vissza, akkor a rokonszenvet ne kutassuk, az

ellenszenv megnyilatkozását ne provokáljuk, de ha mégis önhibákon kívül ezzel oly formában találkozánk, a melyre reagálni érdemes, akkor is meg kell találni a tiszteletben távollartásnak azon parancsoló, de nem tovább elmérgesítő módját, amely a támadót a jövőre nézve kioktatja és fegyverének használatától visszatartja. Ne vessük, sőt inkább szívelejűk meg azt a jó német közmondást: „Wie man in den Wald hineinruft, so schallt es zurück”. Ezen közmondásra nem gondolt Borhek uram, mikor a galaci konzulátus curuli székéből Debrecen város ösmagyar érdekébe német nyelven bekiáltott. Erősen hiszem, hogy ezen affair éles hangon történt fölemlítésének meg lesz a maga kellő haszna, főleg olyan erős fővel meg kézzel elintézésre, mint mint a milyennel a jelenlegi kormányelnök bir.

Ne vegyék rossz néven a „Torontál” kedves olvasói, kiket innen a hűvös ölelést nyújtó Adriahabjai mellől meg nem szakított rokonszenvenvel üdvözlök, ha a magam átélte Borhek-affairemet innen rövidesen elbeszéltem; nem elmesélem, mert egykori hivatalbeli főnökhelyettesemnek, jó előjárómnak és kedves barátomnak ilyenre történt fölkérésére azt válaszoltam, hogy mesélni nem tudok, elbeszélni azonban igen.

Legyen azonban megengedve, hogy vármegyei főpénztárosságom alatt végbement Borhek-kiadamat legközelebbi lovranai levelemben mondhassem el, hiszen a még itt töltendő 4—5 heti megerőltetett henyelés közepette erre is fogok időt szakítani.

Menczer Lipót.

sítása tárgyában. — A tiszteletdíj kiutalványozandó.

A városi tanács javaslata a Dugonics-fele ház eladása tárgyában. — 30 nap közbevetésével a legközelebbi közgyűlés elé terjesztendő.

A városi tanács javaslata a cserépfedő munkákra beérkezett ajánlatok tárgyában. — A közgyűlés Stréff János ajánlatát fogadta el.

A városi tanács javaslata a faanyagok szállítására beérkezett ajánlatok tárgyában. — A szállítással Engel Sámuel fakereskedő bizatik meg.

A városi tanács javaslata a lakatos munkák biztosítása tárgyában. — Az összes lakatos munkák évi 720 korona átalányösszegért Engel Ádámnak adandók ki.

A városi tanács javaslata a június havi pénzügyi mikénti fedezése tárgyában. — A pénzügyi elszámolás kötelezettsége mellett a rendelkezésre álló alapról fedezendő.

A városi tanács javaslata egy új írógép beszerzése tárgyában. — Az írógép beszerzését a közgyűlés elrendelte.

A városi tanács javaslata az Eötvös-utcai iskola átalakítása tárgyában. — A közgyűlés az átalakítást nem tartja szükségesnek s így a kérést elutasította.

A városi tanács javaslata elemi kár felvételi költség leírása tárgyában. — A költségek leirandók.

A polgármester előterjesztése a tűzifa mikénti beszerzése tárgyában. — A közgyűlés a szükséges fának házilag való beszerzését rendelte el.

Hivatalos előterjesztés a csolnak átviteli jog bérbeadása tárgyában megtartott árlejtésről. — A szerződés az eddigi bérlelőkkel meghosszabbíthatik.

Hivatalos előterjesztés a volt Naphoz-féle ház eladása tárgyában. — 30 nap közbevetésével a legközelebbi közgyűlés elé terjesztendő.

Hivatalos előterjesztés a május havi pénztárvizsgálatról. — A pénztár a legnagyobb rendben találtatott.

A városi jövedéki alkalmazottak fizetés és lakbér felemelése iránti kérvénye. — A kérvényt időközben visszavonták s így ez a pont tárgyalatlanná vált.

Kiss Miklós kérvénye illetőségének elismerése tárgyában. — A szabályrendeletben megállapított díjak lefizetése után a város kötelekibe felvétetik.

A közigazgatási tanfolyam kérvénye az évi segély kiutalványozása tárgyában. — A közgyűlés a segély kiutalványozását elrendelte.

Reitter Oszkár rendőrkapitány szabadság iránti kérvénye. — A közgyűlés a kért szabadságot megadja.

Binder Ferenc irnok szabadság iránti kérvénye. — Megadatik.

Harsányi Ferenc irnok szabadság iránti kérvénye. — A közgyűlés a kérelemnek helyt adott.

Halmos József városi tanácsos ezután bejelenti még, hogy Steinitzer Géza a város számára szállítandó pirszenet ezután métermázsánként 20 fillérrel olcsóbban szállítja, továbbá, hogy a közműves munkálatok teljesítésével Horváth János bizandó meg. A közvilágítás szintén rendben találtatott s így az óvadék kiutalandó. Bejelenti továbbá, hogy az összes a város által nyújtott kölcsönöknél a kamatlab 6% ról 5%-ra csökkent. A jelentéseket a közgyűlés tudomásul vette.

Rehácz Béla városi jegyző bejelenti, hogy a főgimnáziumnál megüresedett tanári állást Bárány Béla helyettes tanár nyerte el s hogy az 1904—1905. iskolai évre a miniszter rendelete értelmében a főgimnáziumnál évi 400 korona tiszteletdíjjal egy egészségügyi orvostanári állás rendszeresítendő. A közgyűlés ezt tudomásul veszi azzal, hogy a tiszteletdíj a főgimnázium államsegélyéből utalványozandó ki.

Végül a polgármester bejelenti, hogy Jacoby Gábor városi mérnök 6 heti szabadság-időt kért. A közgyűlés a szabadság-időt megadja s helyettesítésével Gombos Mihály mérnököt bizza meg.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Az iskolaév vége.

— június 30.

Az iskolaév befejeztét szokásszerűleg az idén is nagy örömmel ünnepelték meg diákjaink és diákisasszonyaink, azaz, hogy ezek közül is csak azok, akiknek a bizonyítványában ott áll, hogy felsőbb osztályba léphet, míg a többiek bezzeg nem igen örülnek a szekundáknak, a melyeknek rendszerint persze a tanár az oka. Ez azonban nem tartozik ide. A fő az, hogy vége az iskolaévnek s megkezdődik a várva-várt vakáció, az arany szabadság s az iskolák hangos épületei két hónapra elcsöndesülnek. Mielőtt azonban a tanulók elszédnének, tegnap és tegnapelőtt még egyszer összegyűltek, hogy megünnepeljék az évzárást. Így a róm. kath. zárdaiskolában

és a Messinger-féle leánynevelő-intézetben tegnapelőtt délután tartották meg az évzáró ünnepélyt, mely mindkét helyen nagyszámu előkelő közönség jelenlétében folyt le. A közönség nagy tetszéssel hallgatta végi a leánykák énekeit és szavatait s az egyes kitüntetett tanulókat zajos elismerésben részesítette. Az ünnepély mindkét helyen igen szépen sikerült. A többi intézetekben, nevezetesen az állami elemi iskolákban, a polgári és felső kereskedelmi iskolában, nemkülönben a főgimnáziumban tegnap tartották meg az évzáró ünnepélyt, a melyet megelőzőleg Te Deum volt a róm. kath. plébánia-templomban, a melyen az összes intézetek tanulói részt vettek. Az ünnepély után kiosztották az értesítőket s a tanárok további szorgalomra és kitartásra buzdították az ifjúságot. A vidékről bejött tanulók nagyrészt még a tegnapi nap folyamán hagyták el a várost, hogy mielőbb ismét viszonyláthatasság az édes szülei házat, a melytől tíz hónapig voltak távol.

Most pedig adjuk itt tudósítóink sorait a leányintézetekben lefolyt évzáró ünnepekről:

A zárda.

Az elmúlt napokban egy évi munkásságukról számoltak be tanárok és tanulók. Az iskolaszék megbízottjai, szakavatott tanfériák elnökei alatt, kik évtizedek óta a tanítás-nevelés terén működnek, mint dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő, Balácsi József gimnáziumi igazgató, Herr Ödön gimnáziumi tanár, Baaden Karoly állami elemi iskolai igazgató, Szabó Ferenc intézeti igazgató; a szülők s a tanítás-nevelésügy barátainak, a nagybecskereki társadalom színe-javának élénk érdeklődése mellett tartották meg a Miasszonyunkról nevezett iskolánövérék helybeli zárdájában az évvégi vizsgálatokat. Kezdve a tornavizsgától végig a záróünnepélyig, minden oly szépen sikerült, hogy úgy a tanítónők, a szegény iskolánövérék, mind tanítványaik élénk tetszést arattak. Az egyes vizsgák után elhangzott elismerő szavak közül néhányat akarok felemlíteni. Így az elemi iskola alsó és legalsóbb osztályaiban különösen kiemelték a tisztán német ajku gyermekek, kik még ovodába sem jártak, kifogástalan magyaros kifejtését; az osztályok emelkedésével pedig a hazafias szellem mind fokozottabb nyilvánulását. Majd azt találták az egyes előzők, hogy a feleletek szabatosak, határozottak, biztosak; majd azt, hogy a növendékek szívét s szellemét harmónikus összhangban képezték. Hol szép szavataikban, hol bájos énekekben, hol a hazai történelem, a földrajz, az irodalomtörténet talpraesett feleleteiben gyönyörködött a nagyszámu közönség.

Az elért eredménnyel mindenki meg volt elégedve, mert méltányos kivánalmaknak tökéletesen megfelelt, mint azt egy vizsgai elnök hangsúlyozta. Egyik elnök azt is mondotta, hogy az elért eredmény valóban meglepő, oly szépek, oly biztosak, oly világosak voltak a feleletek minden tárgyban.

E sorok irójának már néhány év óta volt alkalmja az iskolánövérék működését megfigyelni s nyugodtan állíthatja, hogy őt az elért szép siker nem lepte meg, hisz szemtanúja volt azon oadadó fáradozásnak, azon szeretetteljes bánásmódnak, azon finom tapintatnak és sok-sok türelemnek, melylyel a gyermekek szívére hatnak, ugyannyira, hogy ezek nemes versenyre kelnek, csak hogy szeretett tisztelendő nővérük kivánalmainak megfeleljenek.

De egy dolog mégis meglepett. Ez pedig az ujonnan megnyitott női kézimunka-tanfolyam kiállítás volt. Hisz mindig hallottam a zárda növendékeinek kézimunkáit dicsérni. De hogy egy rövid iskolaév alatt a műérzést és a kézi ügyességet ennyire lehet fejleszteni, mint a hogyan ezt tapasztaltuk, abban mégis kételkedtem. A ki meggyőződést akar szerezni szavaim igazságáról, az nézze meg a tanfolyam növendékeinek munkáit, nevezetesen Zacharias Böske, Előjár Ilona, Berényi Irma rajzait, festéseit. Elismerem, hogy ehhez tehetség is kell, de a jó tehetség is csak helyes utmutatás mellett képezheti magát.

Midőn jelentésemet befejezem, el nem halgathatom, nagys. Szabó Ferenc apát ur szavait, melyeket az évzáró ünnepély után intézett a növendékekhez: „Ha majd elhagyják az intézetet, hol oly sok szépet, jót, hasznosat tanultak, hol oly gondosan nevelték önöket s kiléptek az életbe, ha támogatásra, tanácsra, vigaszra lesz szükségük, jöjjenek bizalommal a szent helyre, a tisztelendő növérkekhez, kik mintegy második édes anyjuk készséggel és jóakarattal fogadják önöket“.

Mint az egyik vizsga után a jelen voltak lelkesen éltették a szegény iskolánövéréket és főnöknőjüket, úgy kívánom én is Isten bő áldását rájuk.

—n.

A Messinger-iskola.

A Messinger Karolin-féle nyilvánossági joggal felruházott elemi és polgári iskolája nagy és díszes közönség jelenlétében tartotta meg kedden

délután évzáró ünnepélyét, amely egyben az intézet kebelében működött „Erzsébet“ ifjúsági önképzőkör évzárása is volt. Valóban csak elismeréssel emlékezhetünk meg városunknak ezen legújabb kulturális intézményéről, amely a leánynevelés terén már rövid fennállása óta is olyan szépet tudott produkálni és amely már ezen egy évi eredmény után is itélve, igen szép eredményekre jogosít.

Az ujonnan épült díszterem szufolási megteit és a megjelent vendégek igaz lelki gyönyörűséggel hallgatták a szebbnél-szebb énekeket, szavatakat, zongorán- és cimbalmon előadott darabokat, viharos tapsal tüntetve ki minden egyes kis szereplőt. Az ünnepélyt „Ima a házárt“ Bánkban-ból c. dal nyitotta meg, melyet az intézeti énekkar meglepő precizitással adott elő. Igen szépen szavaltak Schiffer Aranka IV. és Hajduska Janka I. polg. oszt. tanulók, akik ezért az „Erzsébet“ ifjúsági önképzőkörtől díszes könyvajándékot is kaptak.

A zongorán való ügyes játékkal szép haladásról adtak bizonyosságot a következő tanulók: Rigó Sarika és Marek Terecsike III. elemi-, Magyar Lenke IV. elemi-, Rosenstock Reila, Váradi Sarika, Jakabházi Milike I. polgári-, Kassovitz Ella II. polgári-, Narozsny Frida, Piszker Olga, Kovács Emmy III. polgári-, Stern Vilma és Kelő Vilma IV. polgári oszt. tanulók. Igen ügyesen cimbalmozott Kertész Irén II. polg. oszt. tanuló. Nagyon tetszett Schiffer Aranka, Stern Vilma, Kelő Vilma és Novák Frida IV. oszt. tanulók négyese, akik igen szép színezéssel énekeltek el Zsaskovszky E. „Napkelet“ c. dalát. Nagyon kedvesen csévegték el francia nyelven szerepüket Harmath Rózsika és Rosenstok Relli I. polgári-, Gruber Ella II. polgári-, Heller Margit III. polgári-, Kelő Vilma és Stern Vilma IV. polgári oszt. tanulók. A precis, szép kiejtés meglepte a hallgatóságot.

Az igen szépen sikerült ünnepélyt a „Rákóczi-induló“ zárta be, melyet az intézet énekkara lelkesen és pontosan adott elő. A sikerért elismerés illeti meg Ripka Gizella zongoratanítónőt, Roemer Elise francia nyelvmesternőt és Ripka Imre énektanart, akik fáradságot nem kímélve tanították be a nehéz darabokat.

Az ünnepély végén Szenes Adolf tanár az intézet nevében köszönetet mondott a megjelenteknek és további szorgalomra buzdította a távozó növendékeket. Együttal kiosztotta az önképzőkörben nyert díjakat. A fentiekben kívül még könyvjutalomban részesültek jó fogalmazásukért Kovács Emmy III. és Kelő Vilma IV. oszt. polg. tanulók. Ugy a szóokló tanárt, valamint az intézet vezetőségét és tantestületét is igen lelkesen ünnepelték a jelenlevő szülők és barátok, akik szívvelyesen üdvözölték az igazgatónőt a szép erkölcsi sikerért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 10 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 10 óráig az urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— Péter-Pál. A Péterek és Pálok tegnap a ragyogó ünnepi hangulatban vidáman és lelkesen ülték meg névnapjukat mindenfelé. Így élénk ovációban részesült dr. Nónay Pál, Bauer Pál, Fröhlich Pál, Ország Péter, akiknek vendégszerető házáinál nagy számmal jártak a jóbarátok és ismerősök s elhalmozták őket jó kívánságaikkal.

— Németh püspök aranymiséje. Ötven éve lesz f. évi augusztus 24-én, hogy Németh József fölsz. püspök, káptalani nagyprépost első szentmiséjét az Urnak bemutatva. A káptalan és a központi papság a jubileumnak minél impozánsabb megünnepelése végett a jövő héten Temesvárott értekezletet tart, melyen az ünnepelés programját és a létesítendő Németh-alap ügyét megbeszélnek.

— Egyházi zene. Ritka műelvezetben volt tegnap részük azoknak, kik Péter Pál napján eljöttek az ünnepi nagymisébe. Konec Irma urhölgy, ki nagybecskereki rokonainál van jelenleg látogatásban, emelte fel szép hangját Isten dicsőségére. A kisasszony erőteljes, nagy terjedelmű szopránhanggal rendelkezik, mely különösen a magasabb fekvésben pompásan cseng. Mély érzéssel énekelte el Ledermayer „Ave Maria“ját, nagy hatást téve az ájtatos közönségre. Az orgona-kíséretet Wagner Nándor eleméri plébános látta el a nála megszokott szabotossággal. Az egyházi zene és énekkar ez alkalommal új misét mutatott be, Günther vegyes karra írt miséjét

adván
melyly
dásána

k o v s z
mazó g
a közp

megye
10 órá

tanár
hétfőn
a szere
temette
táson,
végzet
gyászol
gimnáz
közöns
a kis b

róm. k
délután
mely a
vetéssel
gyűlés
folytán

lésben
Tóth
napját
akinek
generál
számmá
már sok
mozták
némit,
megnyit

megye
Gyémán
nyug. b

János pa
Arany-n
püspök
Ma lesz
áldozat
(Klek), H
(Bresztov
O e h r i v
(Stajerla
Lajos (U

majalist
erdei mu
egyesült
erdőben
egybekö
szép szá
délután f
Gretes
nyerte m
Keleme
Lipótnak
társégen
csapat h
innen be
játék, m
szereನೆ
ságu. De
mely a l
tartott. H
sikerült m
népiskola

— A
„Harmoni
hog f. é
helyiség
rendez, m
hívja meg
— V

dráma híre
becsei lev
cigány fel
viszonyt f
sikerült ne
ami azonb
ban, mert
kezdték ro
sége meg
ságot szere
alkalom ne
pár ismét
minek azo
mert a fér
hatalmas d
Don Juant.

mozás tel
kir. ügyés
Petrick C
járásbíró

adván elő Weninger karnagy vezetése alatt, melylyel újból tanujelét adta örvendetes haladásának.

— **Kinevezés.** A vármegye főispánja Zitkovszky Béla ügyvédjelöltet várm. közig. fogalmazó gyakornokká nevezte ki és szolgálattételre a központba osztotta be.

— **A közig. bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottság július hó 11-én, 10 órakor ülést tart.

— **Temetés.** Králik László főgimnáziumi tanár fiacskáját, a 6 éves kis Bandikát, kit hétfőn délután ragadtott ki a könyörtelen halál a szerető szülők karjaiból, tegnapelőtt délután temették el nagy részvét mellett. A gyászszertartáson, melyet Brunner Jakob segédlelkész végzett, a mélyen sujtott apa kartársain kívül a gyászoló család számos jóbarátja, ismerőse, a gimnázium tanulóifjusága és nagyszámu gyászoló közönség vett részt, hogy elkísérjék utolsó útjára a kis halottat.

— **Htközségi közgyűlés.** A nagybecskereki róm. kath. hitközség július hó 3-án, vasárnap délután fél 4 órakor rendes évi közgyűlést tart, mely a zárszámadásokkal és a jövő évi költségvetéssel fog foglalkozni. Ugyancsak ebben a közgyűlésben töltik be a Wagner Nándor lemondása folytán megüresedett hitoktatói állást.

— **Ünnepelt tanítónő.** Megható szép ünnepelésben részesítették tegnap a Messinger-iskolában Tóth Paula tanítónőt, aki tegnap ülte meg nevénapját. Tóth Paula a zárdá egykori Paula nővére, akinek nevelő szárnyai alól szinte egész leánygeneráció röpött ki az életbe. Tegnap nagy számmal jöttek el hozzá volt tanítványai, köztük már sok mama s névünnepe alkalmából elhalmozták virággal és jó kívánságokkal a jó Paula néni, akit mélyen megindított a szeretetnek élénk megnyilvánulása.

— **Jubiláio lelkészek.** A csanádi egyházmegye számos lelkésze jubilál a napokban. Gyémánt-misést mondanak: Laechner János nyug. battonyai esperes-plébános és Muszkalay János pápai kamarás, nyug. ujanáti plébános. Arany-misést áldozórok: Németh József fölsz. püspök és Albecz József csiklovai plébános. Ma lesz huszonöt éve pedig, hogy a következő áldozórok fölszenteltettek: Heller Ferenc (Klek), Hügel János (N.-Ságh), Eisele Ferenc (Bresztovác), Kerecsy György (T.-Szlatina), Oehring Albert (Kevermes), Scheidt Miklós (Stajerlak), Vadász János (Vinga) és Vannay Lajos (Ujvár).

— **Az ifjusági egyesület mulatsága.** A sok majálist és juniálist tegnap ismét egy jól sikerült erdei mulatság követte. A nagybecskereki ifjusági egyesület ugyanis tegnap délután a kinestári erdőben kerékpárkörtúrával és football-versenyyel egybekötött táncmulatságot rendezett, a melyen szép számu közönség vett részt. A virágkörtúrával délután fél 4 órakor volt s a kitűzött első díjat Gretes Miklós szépen feldiszipített kerékpárja nyerte meg. A többi díjakat Somlyai Endre, Kelemen József, Csada Frigyes és Singer Lipótnak ítelték oda. A virágkörtúrával az erdő előtti térségen footballverseny követte, melyen a fehér csapat bontakozott ki győztesként. A közönség innen bevonult az erdőbe, a hol számos tréfás játék, mint például karikadobás, fortunakerék, szerencsehalászat és tombola kínálkozott mulatsággal. Délután 5 órakor megkezdődött a tánc, a mely a legjobb hangulatban a hajnali órákig tartott. Este 9 órakor pompás tűzijáték volt. A sikerült mulatság rendezéséért Osztie Béla áll. népiskolai tanítót illeti az elismerés.

— **A Harmonia estélye.** A nagybecskereki „Harmonia” dalegylet ezennel közhírré teszi, hogy f. évi július hó 2-án a Rózsa szálloda kert-helyiségében belépti díj nélkül commerce-estélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget ezuton hívja meg.

— **Véres szerelmi dráma.** Véres szerelmi dráma hírét vesszük Aracsról. Mint ugyanis törökbecsei levelezőnk írja, Korbity Misa araci cigány felesége már hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott Zsivity Jócával. Egy ideig sikerült nekik feltűnés nélkül folytatni a szeretkezést, ami azonban nem maradhatott mindvégig titokban, mert a szomszédok megtudták s beszélgetni kezdték róla. Midőn Korbity megtudta, hogy felesége megcsalja őt, alkalmat keresett, hogy bizonyosságot szerezzen magának a gyalázatról. Ez az alkalom nem is késett sokáig. Vasárnap a bűnös pár ismét összejött s gyanutlanul szeretkezett, a minek azonban nagyon is szomorú vége lett, mert a férj tetten érte őket s egy nála levő hatalmas doronggal úgy ütötte fejbe a szerelmes Don Juant, hogy az halva rogyott össze. A nyomozás teljesítése végett dr. Boros Dezső kir. ügyész a helyszínen járt, a hol dr. Petrick György járásbíró és dr. Wagner N. járásbírósi aljegyző vezetik az ügyvizsgálatot.

— **A szárazmalom halottja.** Végzetes szerencsétlenség történt a napokban a szomszédos Szerbeleméren. Lakatos Péter odaváló parasztgazda Tyira nevű 7 éves fiacskája ugyanis a szárazmalomban a lovakat hajította s azzal mulatott, hogy felült a nagy kerékre s azzal körülhordoztatta magát. A fiúcska mulatsága azonban gyászos végzetűvé vált, mert egy forduló alkalmával nem ugrott le idejekorán a kerékből s az orsóhoz érve a szerencsétlen gyermeket izzé-porrá zúzta. Az ügy megvizsgálására Szilágyi Lajos törvényszéki bíró, mint helyettes vizsgálóbíró Eieméren járt s megindította az eljárást.

— **A répáti savanyuvíz** a székelyföldi ásványvizek legkiválóbbja. Kitiűő égvényes gyógy-savanyuvíz, mely nemcsak pompás pezsgővíz, de elsőrendű gyógyital emésztési nehézségeknél, vese-és gyomorbetegségeknél, gégebajoknál, vérszegénység és köszvényes bántalmak ellen. A kitiűő savanyuvízről szóló hirdetésünkre e helyütt is föl hívjuk a figyelmet.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Az orosz hajóraj működik.

Budapest, június 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gensani távirat szerint az orosz hajóraj tegnap megjelent Gensan előtt és megtámadta a várost.

Harc Kaipingnál.

Budapest, június 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: Egybehangzó jelentések megerősítik, hogy Kaipingnál heves ütközet volt, mely az oroszok vereségével végződött. A harc után a japánok megszállták Kaipingot.

A cár a harctéren.

Budapest, június 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról megcáfolják azokat a híreket, mintha a cár a harctéren akarna utazni. Ezt kizárja már magában a cár egészségi állapota is, mely semmiféle hosszabb utat nem enged meg.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 30-án.

Távirati tudósítás.

Budapest, június 30.

A képviselőház ma délelőtt Feilitzsch Arthur báró elnöklésével ülést tartott, melyen az elnök mindenképpel bemutatatta az eddigi kvótaturány bemutatásáról szóló királyi kéziratot s kéri annak tudomásul vételét.

Ugron Gábor és Polónyi Géza kéri, hogy a kéziratot tüzzék ki napirendre.

Tisza István gróf miniszterelnök elismeri, hogy a Háznak joga van megbírálni, hogy a kézirat az alkotmányos kellékeknek megfelel-e, de ez a kérdés tisztázódott már.

Ezután áttértek a költségvetés tárgyalására.

Először Pintér Sándor beszél a javaslat ellen.

Utána általános figyelem közepette Tisza István gróf miniszterelnök emelkedik szólásra és behatóan válaszol az elhangzott beszédekre. Mindenekelőtt kijelenti a kisbirtokosok helyzetének megkönnyítésére nézve, hogy gondoskodni fog olcsó hitelről. Szükségesnek tartja, hogy a szövetségetek és takarékpénztárak között beüő kapocs létesüljön, továbbá létesítendő egy telepítési és kölcsön-alap. Vitorisznak kijelenti szöő, hogy a kormány a főpapoknak szívesen nyújt segédkezést a felvidéki hazafiatlan papok ártalmatlanná tételére. A Balkánon a nyugalom garanciáját abban látja, ha a Dunavölgyön nagyhatalom uralkodik.

Rákosi Viktor: Független magyar állam.

Tisza István gróf miniszterelnök; Magyarország önmagában nem képes a feladatot teljesíteni, hanem csakis szövetség keretén belül.

Számítani kell a nemzetiségekre s ezért nem szabad elnyomni kulturájukat. Ne a népek bűnhődjenek, hanem az izgatók büntetendők, a miért is szükségesnek tartja, hogy az izgatókra vonatkozó

törvény szigoritassék. (Élénk helyeslés.) Ezután cáfolja a miniszterelnök Apponyi bizalmatlanságának indokait. Bizonyítja, hogy a katonai költség-többlet logikai következménye a megkezdett akciónak, melyet Apponyi is helyeselt. Az 1899. évi XXX-ik törvénycikk célját helyeselte, de a viszonyok megváltoztak s a kormánynak saját felelősségére kellett intézkedni. Arra a kérdésre, hogy mi lesz a kiegyezéssel, ha Ausztriában az alkotmányos rend nem áll helyre, kijelenti, hogy nem enged békót rakni a nemzet szabad elhatározására, de kijelenti, miután ma, az ország többsége a közös vámterület mellett van, nem engedi, hogy a kisebbség a többséget a külön vámterületre szorítsa.

Gabányi Miklós: Lesz-e új választás az ősszel?

Tisza István gróf miniszterelnök Gabányi közbeszólására kijelenti, hogy ha muszáj, lesz ősszel új választás, ha azonban nem muszáj, nem lesz.

Az ülés folyik.

Az amerikai hajóraj nálunk.

Budapest, június 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből illetékes helyről jelentik, az amerikai hajóraj július 12-ike és 18-ika között érkezik Fiuméba.

A megvesztegetett bíró.

Budapest, június 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Soós Kálmán törvényszéki bíró bűnyűgyében ma hirdette ki a királyi tábla ítéletét, amely a bíróra vonatkozólag megerősíti a törvényszék ítéletét. A törvényszék továbbéőleg Soóst három évi fegyházra ítélte Schwarz Ábrahámot a tábla a zsarolás alól felmentette, a vesztegetésben azonban bűnösnek mondta s ezért a törvényszéknek harmadfél évi fegyházra szóló ítéletével szemben egy évi börtönrre ítélte.

Kivándorlás Fiumén át.

Budapest, június 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből jelentik, a Cunard Line „Szlavonia” nevű gőzhajóján tegnap 410 kivándorló indult el Amerikába. A kivándorlók legnagyobb része Zemplén és Ung vármegyéből volt.

Nagy tűz.

Budapest, június 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szombathelyről jelentik, János házán tegnap nagy tűz volt, mely mintegy harmincezer korona kárt okozott.

Határidő-üzlet.

Budapest, június 30. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak kissé nagyobb mértékben csökkentek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre 1904.)	8.67—
Tengeri (júliusra 1904.)	5.09—
Zab (októberre)	5.94—
Rozs (októberre)	6.50—

Nyilttér.*)

Etvágytalanság, emésztési zavarok

legkönnyebben megszüntethetők rohitschl Tempel-forrás-víz időkenti élvezete által. Régi keleti vagy idült ilyenü bajoknál a Styria-forrás-víz (erősebb hatású) előnyösebben használható.

Magyarországi főraktár:
Hoffmann Józsefnél Budapest, Báthory-utca 8.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. május hó 1-től

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról este
 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel
 6 óra 23 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.;
 este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára:
 reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.;
 délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt
 11 óra 38 p.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—
 Uj-Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri
 Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve
 Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden
kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden
hétfőn reggel 7 óra 30 perckor és minden
csütörtökön este 8 óra 15 perckor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden
hétfőn és csütörtökön este 3 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden
szerdán reggel 7 órakor és minden szom-
baton este 8 óra 30 perckor

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-
 Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz- érték	Gyorsvonat			Személy- vonat III.
			I.	II.	osztály	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00	
	Cannes	franc	122-45	87-80		
	Firenze	"	79-80	58-10	32-50	
	Genova	"	95-55	69-10	38-95	
	Grasse	"	124-60	89-25		
	Lyon-Perrache	"	134-55	95-70		
	Marseille	"	144-05	102-40		
	Milano	"	76-25	55-60	31-05	
	Menton	"	116-30	83-65		
	Napoli	"	106-85	77-05	43-60	
	Nizza	"	119-00	85-45		
	Róma	"	80-05	53-25	32-60	
Torino	"	95-40	69-00	38-90		
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50	
Berlin	"	márka	103-80	73-50	41-20	
Breslau	"	"	80-60	58-00	31-80	
Hamburg	"	"	130-20	93-10	54-90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-
 fizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—
 Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyyel együtt 16 kor.
 I. osztály 12 .
 III. (fedélzet) 6 .

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt
 közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe
 és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi,
 Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan
 érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban
 állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-
 helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak
 gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és
 pedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába
 és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-
 ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási
 jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszin-
 tén a magyar kir. államvasutak központi menetjegy-
 irodái Budapestén és Bécsben, továbbá a Cook
 Tamás és fia cég utazási irodái Budapestén és
 Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások
 is megadhatók.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

Répatí

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyúvíz, mely
 kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül
 dus, főleg kötött szénstavsavtartalma és kellemes
 íze folytán ritkítja pártját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital

emésztési, vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbetegségeknél, gyuladós hó-
 lyag, gégebajok, vérszegénység és köszvényes bántalmak stb. stb. ellen.

Főúri kedvenc ital határozottan a legkedvesebb pezsgővíz.

Mint a belsőszervezet betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s
 egyszersmind legolcsóbb gyógyítószert, ugyszin mint páratlan élvezeti italt a
 „Répatí ásványvizet” minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes hasz-
 nálatra lelkiismerettel ajánlhatjuk.

Kapható Nagybecskerekén: **Ro'sa Béla és Ro'sa Ignác**

fűszerke: eskedő uraknál.

448-12.1

Árlejtési hirdetmény.

A tomaseváci gör. kel. szerb templom
 helyreállítása és a tornyának ujonnan fel-
 építése végett a tomaseváci szerb egyház-
 község f. évi július hó 10. d. u. 2 órára
 árlejtést ezennel kitűz. 501-3.2

Az előirányzott összeg:

A templom tetőzete	10.655 kor.	36 fillér.
A torony	5450 „	51 „
Az asztalosi munka	1590 „	— „
A falak helyreállítása	1718 „	78 „
Összesen	19.414 kor.	65 fillér.

Az árlejtés az összes munka fölött
 tartatik. Minden árlejtő köteles letenni
 bántatpénzül 10% az előirányzott összegből,
 mely később mint óvadék vétetik föl.

A község fentartja a vállalkozó iránti
 bizalmi jogot. Ha a szentszéki közigaz-
 gatási bizottság szükségesnek talál felül-
 vizsgálatot tartani, jogában van azt vállal-
 kozó költségére keresztül vinni.

A vállalkozó leteszi egyházközségnek
 az árlejtéskor megállapított összegből
 1 1/2%-ot a terv és előirányzat elkészítéseért.

Az előirányzat, terv és a feltételek be-
 tekinthetők naponta a gör. kel. szerb egy-
 házi irodába.

A gör. kel. szerb egyházközség 1904.
 évi június 26-án tartott üléséből

Perits Lázár s k., Novákov Mita s. k.,
 ideigl. jegyző. (P. H.) egyh. elnök.

14039/II. szám.

Magy. kir. államvasutak.
 Üzletvezetőség Miskolc.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak miskolci üzlet-
 vezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a
 bányarév—dobsinai vonalon átépítendő 3 hid al-
 pozásához való 12 drb vaskut (caisson) készítésére
 és beszállítására.

A terv, a költségvetés, az ajánlati minta,
 a pályázati feltételek, valamint a munkák végre-
 hajtásához kötött feltételek, Miskolcon a magyar
 királyi államvasutak az üzletvezetőség pályá-
 fentartási osztályában Szemere-utca 26. sz. I.
 emelet a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1904. július
 5-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírott
 üzletvezetőség titkárságánál.

Az ajánlatokat 1 koronás, az ajánlat mellék-
 leteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, le-
 peccsételve és következő felirattal kell benyújtani:
 „Ajánlat vaskutak szállítására.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatokat
 fogjuk figyelembe venni. Az ajánlat benyújtását
 megelőző napon, vagyis 1904. évi július 4-én
 déli 12 óráig 500 korona, azaz ötszáz korona
 bántatpénzt kell a magyar királyi államvasutak
 miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál akár
 készpénzben, akár állami letétekre alkalmas érték-
 papirokban letenni.

Miskolc, 1904. évi június hó 18-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Torontál-Vásárhely község előjárósága.

1615. szám. 1904.

502-1.1

Árlejtési hirdetmény.

Községünk képviselőtestülete 46/904.
 szám alatt a község tulajdonát képező
 16-ik számú bérház tetőzetének egészen
 ujonnan való elkészítését, annak tetemes
 javítását, azután a 408-ik számú orvosi
 lakás javítását és egy pince építését ha-
 tározta el.

Ezen munkálatoknak vállalati uton
 való kiadására folyó évi július hó 7-ik
 napjának d. e. 9 óráig a község ház-
 tanácsstermében nyilvános szóbeli árlejtés
 tartatik; az összes munkák 5620 kor. 98
 fillér, azaz ötezerhatszázhusz kor. 98 fil-
 lerre vannak előirányozva; ennek 10%-a
 az árlejtés előtt bántatpénzül letendő.

A költségelőirányzat és a feltételek a
 hivatalos órák alatt a jegyzői irodában
 megtekinthetők.

Tor.-Vásárhely, 1904. évi június hó
 25-én

A község előjárósága.

80994/904. E-I. szám.

M. kir. államvasutak.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága
 Kaposvár állomás villamos világítási berendezé-
 sének létesítésére ezennel nyilvános pályázatot
 hirdet.

Az ezen munkára vonatkozó részletes mó-
 dozatokat tartalmazó ajánlati felhívás a magyar
 királyi államvasutak igazgatósága E.I. szakosztá-
 lyánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 75. III. emelet
 27. ajtószám) kapható.

A feltételeknek megfelelően kiállított ajánlat
 ivenként 1 kor., mellékletei pedig ivenként 30
 filléres m. kir. okmánybélyeggel ellátva, legkésőbb
 1904. évi július hó 26-án déli 12 óráig,
 a magyar királyi államvasutak igazgatósága gépé-
 szeti főosztályában átadandók vagy postán oda-
 küldendők és a boríték ezen külsővel látandó
 el: „Ajánlat 80.994/904. számhoz, Kaposvár
 állomás villamosvilágítási berendezésére.”

A bántatpénz, mely az ajánlat végösszegének
 legalább 5%-át kell, hogy kitegye, legkésőbb
 1904. évi július hó 25-én déli 12 óráig, a magyar
 királyi államvasutak budapesti főpénztáránál
 letendő.

Bántatpénz nélkül, vagy elkésve benyújtott
 ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pon-
 tosan és a részletes módozatok betartásával állít-
 tatnak ki, figyelembe nem vétetnek,
 Budapest, 1904. május 27-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Sok pénz!

400 koronáig kereshetnek minden
 rangú egyének havonként, rizikó
 nélkül mellékkereset gyanánt.
 Bővebbet „A. B. 34.” alatt
 Annoncen-Bureau des „Merkur”
 Stuttgart, Schwabstrasse.

(388-52.23)